



REPUBLIKA HRVATSKA
Trgovački sud u Zagrebu
Zagreb, Trg Johna
Fitzgeralda Kennedyja 11

Poslovni broj: P-1194/2025-7

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Trgovački sud u Zagrebu, po sutkinji toga suda Tini Šimović, u pravnoj stvari tužitelja Druga fundacija SPV d.o.o., OIB 25132169807, Lonjička ulica 2A, Zagreb, zastupanog po punomoćniku Ivanu Županu, odvjetniku u Odvjetničkom društvu Župan, Babić & Antunović d.o.o. u Zagrebu, protiv tuženika Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473, zastupanog po punomoćniku Petru Kovačeviću, odvjetniku u Odvjetničkom društvu Metelko, Knežević & Partneri d.o.o. u Zagrebu, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon provedene javne glavne rasprave, zaključene 23. ožujka 2026. u prisutnosti zamjenika punomoćnika tužitelja odvjetničkog vježbenika Marka Štefanovića i punomoćnika tuženika, 28. travnja 2026.

p r e s u d i o j e

I/ Utvrđuje se ništetnom odredba Ugovora o kreditu broj 3206136637 od 3. veljače 2006., sklopljenog između korisnika kredita Dinka Đomlije i tuženika, sadržana u odredbi čl. 2. Ugovora o kreditu, u dijelu koji glasi:

"Korisnik kredita obvezuje se platiti sve naknade i troškove sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge kreditora."

II/ Nalaže se tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 650,34 eur, sa zateznim kamatama obračunatim počevši od 15. veljače 2006. do 31. prosinca 2007. na temelju odredbe čl. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate ("Narodne novine" broj 50/94., 19/95., 36/96., 76/96., 72/02. i 153/04.), u razdoblju od 1. siječnja 2008. do 31. srpnja 2015. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, u razdoblju od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope Hrvatske narodne banke na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem

kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. do isplate uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa Europske središnje banke koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, kao i naknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 548,38 eur, sa zateznim kamatama obračunatim počevši od 28. travnja 2006. do isplate, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa Europska središnja banka koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

III/ Odbija se kao neosnovan tužiteljev zahtjev u dijelu kojim isplatu zateznih kamata na iznos od 650,34 eur u razdoblju od 15. veljače 2006. pa nadalje te u dijelu u kojem isplatu zateznih kamata na dosuđen iznosa parničnih troškova od 548,38 eur, u razdoblju od 28. travnja 2026. pa nadalje potražuje po stopi koja prelazi stopu dosuđenu pod točkom I/ izreke ove presude te u dijelu kojim naknadu parničnih troškova, sa zateznim kamatama, potražuje preko dosuđenog iznosa, za daljnji iznos od 271,84 eur.

Obrazloženje

1./ Tužitelj u tužbi podnesenoj ovom sudu 2. svibnja 2025. navodi da su Dinko Đomlija kao korisnik kredita i tuženik 3. veljače 2006. sklopili Ugovor o kreditu. Tvrdi da je predmetni ugovor o kreditu potrošački, što da je razvidno iz njegove namjene. Tužitelj da je s korisnikom kredita sklopio Ugovor o ustupu tražbine kojim mu je ustupljena tražbina prema tuženiku po osnovi ništetnih odredbi predmetnog Ugovora o kreditu s osnova valute, kamata i svih plaćenih naknada. Tvrdi da je ništetna odredba čl. 2. predmetnog Ugovora o kreditu, u dijelu kojom je utvrđena obveza korisniku kredita plaćanja naknade za obradu kreditnog zahtjeva (ulazne naknade), u određena tuženikovom Tarifom naknada za usluge. Tvrdi, u bitnome, da je predmetna odredba ništetna, u skladu s odredbama mjerodavnih Zakona o zaštiti potrošača, jer da, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, korisniku kredita nameće obvezu koju da on u vrijeme sklapanja ugovora nije mogao objektivno sagledati niti na nju na bilo koji način utjecati. Tvrdi da se o predmetnoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, niti da je tuženik korisniku na bilo koji način pojasnio koje bi troškove imao prilikom obrade kreditnog zahtjeva pa da bi ih korisnik plaćanjem ove naknade bio dužan podmiriti. Tvrdi da ova odredba nije lako razumljiva niti uočljiva. Tužbom stoga potražuje povrat plaćenog tuženiku temeljem predmetne ništetne odredbe, u iznosu od 650,34 eur, sa zakonskim zateznim kamatama obračunatim po stopi mjerodavnoj za odnose iz trgovačkih ugovora, počevši od 15. veljače 2006. do vraćanja, jer tvrdi da je tuženik nepošteni stjecatelj.

2./ U odgovoru na tužbu i tijekom postupka tuženik ne osporava da je 14. veljače 2006. naplatio naknadu na temelju ugovora o kreditu, u iznosu kako to tužitelj tvrdi. Međutim, osporava osnovanost tužiteljevog zahtjeva. Prije svega, ističe prigovor nedostatka aktivne legitimacije tužitelja jer da se, prema navodima tužitelj, u odnosu

na ustupljenu tražbinu radi o tražbini potrošača, koja da je strogo osobne odnosno takve naravi i koja se stoga protivi prenošenju na drugoga. Ističe da je tužitelj pravna osoba koja ne može uživati pravnu zaštitu propisanu za potrošače. Osim toga, smatra da se radi o tražbini koja se protivi prenošenju na drugoga jer se radi o tražbini koja se temelji na odnosu povjerenja između tuženika i korisnika kredita kao klijenta. Naime, tuženik da je u postupku odobravanja kredita morao provjeriti brojne činjenice vezane uz osobu korisnika kredita, a kredit je odobrio upravo korisniku kredita. Oспорava da bi se radilo o potrošačkom ugovoru i o ništetnoj odredbi ukazujući, u bitnome, da je iznos naknade točno i jasno određen, da je osporavana odredba jasna, lako razumljiva i uočljiva pa stoga nije dopušteno ocjenjivati poštenje te odredbe, da je korisnik kredita kao prosječan potrošač bio sposoban izračunati visinu ove naknade, shvatiti financijske obveze koje iz predmetne odredbe za njega proizlaze te procijeniti da li je predmetna odredba za njega prihvatljiva. Tvrdi da je korisnika kredita u cijelosti informirao o obvezi plaćanja predmetne naknade, jasno navodeći da postoji njegova obveza plaćanja u visini propisanoj tužnikovim općim aktima. Ukazuje da su se predmetnom naknadom podmirivali troškovi uzrokovani tuženiku prilikom obrade kredita (operativni troškovi zaposlenika, materijalni troškovi uredskog materijala, tehničke podrške, troškovi poštarine i sl.). Da je tuženik, kao i svaki pružatelj usluge, ovlašten naplatiti naknadu za svoje usluge. Ukazuje da u vrijeme zaključivanja predmetnog ugovora, u skladu s mjerodavnim zakonskim odredbama i uputama regulatornog tijela, nije bio dužan korisniku navoditi troškove na koje se predmetna naknada odnosi. Tek kasnije da je zakonodavac propisao da ova naknada mora biti vezana uz stvarni trošak odobravanja kredita, no i tada bez obveze banke da popiše te troškove. Kasnije zakonodavne izmjene kojima je naplata ove naknade zabranjena u odnosu na stambene kredite svakako da se nije odnosila na ranije sklopljene ugovore o stambenim kreditima. Sve i kada bi bila dopuštena ocjena poštenosti, tvrdi da predmetna odredba nije uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana suprotno načelu savjesnosti i poštenja. Ističe prigovor zastare, s obzirom da je od naplate predmetne naknade do podnošenja tužbe prošlo više od pet godina. Oспорava tijek zateznih kamata i jer tvrdi da, s obzirom na sve okolnosti slučaja, nije nesavjesni stjecatelj. Konačno, prigovara i vrijednosti predmeta spora, kako ju je tužitelj u tužbi naznačio u odnosu na zahtjev za utvrđenje ništetnosti. Smatra naime da ovaj zahtjev, s obzirom da se istovremeno traži i povrat stečenog na temelju ništetne odredbe, ne bi bio od utjecaja na vrijednost predmeta spora, za koju smatra da je mjerodavna isključivo vrijednost kondemnatornog dijela zahtjeva.

3./ U postupku je izvršen je uvid i pročitane su sljedeće isprave: potvrda o naplati naknade (list 8 spisa), dopis tužitelj radi dostave podataka (list 9-10 spisa), obavijest o ustupu tužitelja i zahtjev za dostavu dokumentacije (list 11-12 spisa), ugovor o ustupu (list 13-18 spisa), ugovor o kreditu s aneksom (list 21-35 spisa), sudska praksa (36-63, 80-103 spisa), izvadak iz Upute tuženika o procesu obrade kredita (list 104-105 spisa). Nadalje, proveden je dokaz saslušanjem svjedoka Dina Đomlije, korisnika kredita (list 116 spisa), jer se tuženik protivio korištenju dostavljenog pisanog iskaza (list 19-20 spisa).

4./ Temeljem tako provedenih dokaza, ocijenivši ih primjenom odredbe čl. 8. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91., 91/92., 112/99., 129/00., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 96/08., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11. - službeni pročišćeni tekst, 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22., 155/23., 146/25., dalje ZPP),

ovaj sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev u cijelosti osnovan, osim u dijelu vezanom uz sporedno potraživanje visine stope zatezne kamate.

5./ Predmet spora je tužiteljev zahtjev za utvrđenje ništetnosti odredbe Ugovora o kreditu od 3. veljače 2026., u dijelu čl. 2., kojom je ugovoreno da je korisnik kredita dužan platiti sve naknade i troškove sukladno tuženikovoju Odluci o Tarifi naknada za usluge, a osnovom koje je tuženik korisniku naplatio naknadu za obradu kreditnog zahtjeva te zahtjev za povratom iznosa koji je tuženik primio po osnovi predmetne ništetne ugovorne odredbe, a koju tražbinu je tužitelju ustupio korisnik kredita Dinko Đomlija.

6./ Nije sporno da je tuženik s Dinkom Đomlija kao korisnikom kredita zaključio Ugovora o kreditu od 3. veljače 2006., koji sadrži osporavanu ugovornu odredbu iz čl. 2., a po osnovi koje je tuženik 14. veljače 2006. naplatio od korisnika kredita naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u iznosu od 650,34 eur.

7./ Među strankama je sporna aktivna legitimacija tužitelja, odnosno da li je ustupom mogao steći tražbinu korisnika kredita kao potrošača po osnovi plaćenog iznosa temeljem ništetne odredbe ugovora o kreditu. Sporno je da li je predmetna ugovorna odredba ništetna kako to tužitelj tvrdi, odnosno može li se isticati njezina ništetnost. Sporan je prigovor zastare kao i tijek te stopa zatezne kamate.

8./ Ugovorom o kreditu od 3. veljače 2006. tuženik je kao kreditor odobrio Dinku Đomlija kao korisniku kredita namjenski kredit, i to radi adaptacije kuće, u kunskoj protuvrijednosti od 269.000,00 CHF, po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke. Ugovorena je, odredbom čl. 2. predmetnog Ugovora, obveza korisnika platiti sve naknade sukladno tuženikovoju Odluci o Tarifi naknada. Prema priloženom izvratku tuženika o Uputi o radnjama prilikom odobravanja kredita proizlazi da je osnovica za naplatu naknade za obradu kreditnog zahtjeva iznos odobrenog kredita, uz mogućnost određenih popusta vezanih uz vrste kredita i pakete računa koje tuženik ima u ponudi. U konkretnom slučaju stranke nisu pojasnile na koji je način, u kojem postotku od ukupnog iznosa kredita, uz eventualno koji popust ova naknada obračunata.

9./ Sukladno odredbi čl. 3. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 96/03.), važećeg u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu »potrošač« je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu u svrhe koje nisu namijenjene njegovoj poslovnoj djelatnosti niti obavljanju djelatnosti slobodnog zanimanja, a »trgovac« je bilo koja osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje poslovne djelatnosti ili u okviru obavljanja djelatnosti slobodnog zanimanja.

10./ Na temelju priloženih isprava i iskaza korisnika kredita, utvrđeno je da je predmetni ugovor o kreditu potrošački ugovor, jer ga je korisnik kredita sklopio kao potrošač, s namjenom navedenom u ovom ugovoru radi kupnje stambene nekretnine, dakle u svrhu koja nije namijenjena njegovoj poslovnoj djelatnosti ili obavljanju slobodnog zanimanja, a tuženik kao trgovac, jer je odobravanje kredita nedvojbeno poslovna djelatnost tuženika (banke). Naime, tuženik, iako je sam kredit odobrio kao kredit građana ne iznosi činjenice niti predlaže dokaze kojima bi osporio navode tužitelja, potkrijepljene iskazom korisnika, da se dakle radi o potrošačkom ugovoru.

11./ Posljedica ništetnosti ugovornih odredba je pravo potrošača korisnika kredita na povrat novčanih iznosa plaćenih tuženiku temeljem ništetnih odredba sukladno odredbi čl. 323. st. 1. u vezi s odredbom čl. 1111. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21., 114/22., 156/22. i 155/23., dalje ZOO).

12./ Takva tražbina potrošača, po osnovi povrata novčanih iznosa plaćenih trgovcu temeljem ništetnih odredaba potrošačkog ugovora, kao i svaka druga tražbina, osim onih čiji je prijenos zabranjen zakonom ili je strogo osobne naravi ili se po svojoj naravi protivi prenošenju na drugog, može biti predmetom ustupa (čl. 80. st. 1. ZOO-a). Primatelj tražbine ima prema dužniku ista prava koja je ustupitelj tražbine imao prema dužniku do ustupanja (čl. 84. st. 1. ZOO-a). Ugovorom o ustupu tražbine od 10. lipnja 2023. Dinko Đomlija ustupio je tužitelju novčanu tražbinu prema tuženiku nastalu po osnovi ništetnih odredaba predmetnog ugovora o kreditu s naslova valute, kamate i svih plaćenih naknada.

13./ Ustupljena tražbina je novčana tražbina, a novčane tražbine potrošača, po ocjeni ovog suda, nisu strogo osobne tražbine, niti se njihova narav protivi ustupanju, a niti je prijenos istih zabranjen zakonom. Neodlučno je što tužitelj nema svojstvo potrošača jer se promjenom vjerovnika kao posljedicom ustupa tražbine ne utječe na identitet tražbine stoga što primatelj tražbine prema dužniku ima ista prava koja je ustupitelj tražbine imao prema dužniku do ustupanja (čl. 84. st. 1. ZOO-a). Valja istaknuti i da je, iako u predmetnom ugovoru o ustupu novčani iznos tražbine koja je predmet ustupa nije određen, ustupljena tražbina određiva jer je ustupljena cjelokupna tražbina temeljem određenog Ugovora o kreditu po osnovi prava na povrat preplaćenih iznosa temeljem ništetnih odredaba o valuti, kamati i plaćenim naknadama.

14./ U odnosu na među strankama sporno pitanje ništetnosti odredbe o naplati naknade za odobrenje kredita, dakle dijela odredbe čl. 2. predmetnog Ugovora o kreditu valja navesti sljedeće.

15./ Odredbom čl. 81. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača, propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dok je u st. 2. propisano da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca, a u st. 3. propisano je da činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca, pri čemu je, u skladu sa st. 4., propisano da je trgovac, ako tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan to dokazati. Prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena uzimat će se u obzir narav proizvoda ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, s obzirom na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor (čl. 83. Zakona o zaštiti potrošača). Prema odredbi čl. 87. st. 1. ovog Zakona, nepoštena ugovorna odredba je ništetna.

16./ Radi utvrđenja osnovanosti navoda tužitelja vezanih uz ništetnost predmetne ugovorne odredbe, proveden je dokaz saslušanjem korisnika kredita Dinka Đomlije.

17./ Iz iskaza ovog svjedoka, navode kojeg sud u cijelosti prihvaća kao istinite, cijeneći da su logični i životno uvjerljivi, a nisu proturječni niti sami sa sobom niti sa sadržajem spisu priloženih isprava, utvrđeno je da se o predmetnoj ugovornoj odredbi prilikom sklapanja ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo te da od djelatnika banke nije dobio nikakva pojašnjenja vezana uz visinu predmetne naknade i usluge banke koje bi se njome podmirivale.

18./ Pri tome, po ocjeni ovog suda, iz navoda tuženika da je obveza plaćanja sporne naknade navedena u samom ugovoru o kreditu, ali da je, osim toga, plaćanje ove naknade propisano i tuženikovim općim aktima na primjenu kojih je, na predmetni ugovor, korisnik pristao, proizlazi istinitost navoda svjedoka da se o predmetnoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo. Naime, iz navedenog proizlazi zaključak da se radi o standardnoj stipulaciji ugovora koja sadrži odredbu prema kojoj se korisnik kredita obvezuje platiti sve naknade sukladno tuženikovoju Odluci o Tarifi naknada za usluge, a prema kojoj Odluci se naknada za obradu stambenog kredita obračunava u nekom postotku od iznosa kredita, uz popuste ovisno o vrsti kredita i korištenju drugih tuženikovih paketa računa.

19./ Okolnost da je korisnik kredita možebitno i informiran o obvezi plaćanja naknade u visini koja je prethodno propisana od strane tuženika, kako to tuženik tvrdi, ne znači, suprotno shvaćanju tuženika, da se o ovoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo, već je banka tipski predvidjela obvezu plaćanja predmetne naknade, o kojoj je obvezi, kao i visini naknade koju je propisala, obavijestila korisnika kredita. Međutim, navedene okolnosti informiranja klijenta o obvezi plaćanja i visini naknade nisu dostatne za zaključak da se o predmetnoj odredbi pojedinačno i posebno pregovaralo. Osim toga, u konkretnom slučaju iz navoda saslušanog korisnika ne proizlazi niti da bi bio informiran o obvezi plaćanja ove naknade, a dokaza kojima bi potkrijepio suprotne tvrdnje tuženik, iako je bio dužan, nije predložio (čl. 219. st. 1. ZPP-a).

20./ Opći akti tuženika, kojima je prema navodima samog tuženika predviđeno plaćanje sporne naknade, predstavljaju nedvojbeno opće uvjete ugovora u smislu odredbe čl. 295. ZOO-a, dakle ugovorne odredbe sastavljene za veći broj ugovora, koje jedna strana (sastavljač) predlaže drugoj. S obzirom na navedeno, jasno je da se o odredbama općih akata banke koji uređuju materiju kreditiranja, a koje su odredbe sadržane i u pojedinačnim ugovorima o kreditu, po prirodi stvari i ne može pojedinačno pregovarati, a što znači da se nije moglo niti pojedinačno pregovarati o spornoj odredbi čl. 2. predmetnog Ugovora o kreditu. Okolnost da su korisnici mogli od banke eventualno zatražiti smanjenje od strane banke propisane visine naknade, koju su naknadu svakako obvezni platiti, ne predstavlja pojedinačno pregovaranje u smislu potrošačke zaštite.

21./ Konačno, u predmetnom ugovoru o kreditu, a niti u drugim ispravama koje su stranke s tim u vezi dostavile, nije navedeno na koji je način u konkretnom slučaju naknada obračunata, odnosno u kojem omjeru od ukupnog iznosa kredita, od čega se sastoji sporna naknada za odobrenje kredita, odnosno zašto je tuženikovim aktima

određena baš u nekoj visini (postotku) od ukupnog iznosa kredita. Iako je nedvojbeno da za tuženika određeni troškovi u poslovanju nastaju, pa i vezano uz obradu i odobrenje kreditnih zahtjeva i da su ti troškovi u vezi s vrstama pojedinih kreditnih proizvoda koje nudi (stambeni, namjenski, gotovinski i sl.), odlučno je da li je tuženik određenom korisniku kredita dao jasne, potpune i točne informacije o predmetnoj naknadi, iz kojih bi korisnik mogao zaključiti na koji je način njezina visina određena u konkretnom slučaju (a ne samo ovisno o vrsti kreditnog proizvoda), u zavisnosti od ukupnog iznosa kredita, odnosno s obzirom na usluge banke koje bi se njome u konkretnom slučaju podmirivale. Takve informacije, a kako proizlazi i iz iskaza korisnika kredita, a dokaze iz kojih bi proizlazilo drugačije tuženik i nije predložio, tuženik korisniku prilikom pregovaranja i zaključivanja predmetnog ugovora o kreditu nije dao. Tuženik je možebitno dao informacije o visini naknade koju je odredio, iako u ugovoru o kreditu ova visina i nije navedena, već se upućuje na tarifu banke, u postotku od ukupnog iznosa kredita, no ne i na koji je način njezina visina određena, u zavisnosti od ukupnog iznosa kredita, odnosno s obzirom na usluge banke koje bi se njome u konkretnom slučaju podmirivale.

22./ Dakle, tuženik nije dokazao da je korisniku prilikom pregovaranja i zaključivanja predmetnog ugovora o kreditu dao jasne, potpune i točne informacije o predmetnoj naknadi, iz kojih bi korisnik mogao zaključiti na koji je način njezina visina određena u zavisnosti od ukupnog iznosa kredita, odnosno s obzirom na usluge banke koje bi se njome podmirivale. Tuženik nije stoga u sumnju doveo istinitost navoda iz iskaza korisnika kredita da nikakva pojašnjena vezana uz način određivanja predmetne naknade nije dobio, koji bi se troškovi banke njome namirivali te u kojem je odnosu visina ove naknade prema iznosu iz ugovora o kreditu. Utvrđeno je stoga da informacije s ovom naknadom u vezi, izvan navedenog u predmetnom ugovoru o kreditu, korisnik kredita prilikom zaključivanja predmetnog ugovora o kreditu nije dobio.

23./ S obzirom da tuženik korisniku kredita nije dao jasne, potpune i točne informacije o predmetnoj naknadi, što ona uključuje i na koji se način određuje njezina visina, u zavisnosti od ukupnog iznosa kredita, odnosno s obzirom na usluge banke koje bi se njome podmirivale, zaključak je ovog suda da odredba kojom je ugovoreno plaćanje ove naknade korisniku nije bila jasna, lako uočljiva i razumljiva. Naime, pojmovi "jasna" i "lako razumljiva" ne mogu se tumačiti na način da bi korisniku bilo jasno koliko predmetna naknada matematički iznosi (neki postotak od ukupnog iznosa kredita), već se ovi pojmovi imaju tumačiti na način da se odnose na jasnoću i razumijevanje parametara na osnovu kojih se predmetna naknada utvrđuje upravo u nekom postotku iznosa kredita i na što se ova naknada odnosi (za koju uslugu ili troškove odobrenja kredita). Naime, nelogično je, po shvaćanju ovog suda, da visina naknade za odobrenje kredita ovisi o visini iznosa kredita, jer navedeno nije od utjecaja na eventualne troškove tuženika s odobravanjem kredita u vezi. Pri tome, okolnost da tuženik nije bio dužan, prema važećim propisima, u ugovoru o kreditu navesti na što se predmetna naknada odnosi i koje troškove tuženik njome namiruje, ne dokida obvezu koja za tuženika proizlazi iz odredaba Zakona o zaštiti potrošača, vezano uz potrošačku zaštitu, dati potrošaču jasne, potpune i točne informacije. Konačno, kasnijim je zakonskim izmjenama, iz Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ broj 143/13), izloženo pravno shvaćanje i potvrđeno jer je zakonodavac propisao da naknada za odobrenje kredita mora biti vezan uz stvarni trošak kredita, a ona određena u postotku od ukupnog iznosa kredita, kao u konkretnom slučaju, ne proizlazi da jest.

24./ Prilikom ocjene postupanja suprotno načelu savjesnosti i poštenja treba ocijeniti je li tuženiku bilo razumno očekivati da bi potrošač prihvatio takvu odredbu i slijedom pojedinačnih pregovora odnosno, je li banka uzela u obzir i zakonite interese potrošača pa da je shodno tome mogla razumno pretpostaviti da bi potrošač pristao na spornu ugovornu odredbu. Naime, Vrhovni sud Republike Hrvatske je u presudi pod brojem Rev-673/2023 od 13. veljače 2024. izrazio pravno shvaćanje sukladno kojem sud ocjenu o tome da li je odredba potrošačkog ugovora, kojom se ugovara naknada za obradu kredita, uzrokovala suprotno načelu savjesnosti i poštenja znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (test nepoštenosti), u smislu odredbe čl. 81. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača, ne može temeljiti isključivo na tome da se radi o odredbi o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i da trgovac (tuženik) nije dokazao stvarne troškove koje je imao prilikom obrade kredita, već je sud prilikom provođenja testa nepoštenosti dužan uzeti u obzir je li odredba jasna i lako razumljiva te lako uočljiva (zahtjev transparentnosti) te druge okolnosti, kao što su narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, odnosno sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora te ostale ugovorne odredbe, sve u smislu mjerodavnih odredaba Zakona o zaštiti potrošača. Dakle, uzrokuje li se predmetnom spornom ugovornom odredbom značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana, i to na štetu potrošača, ocjenjuje se ne samo kvantitativnom ocjenom odnosa iznosa kredita i iznosa ugovorene naknade za obradu i odobravanje kredita, već i ocjenom bi li neprihvatanjem te odredbe od strane potrošača, on bio ograničen u ostvarivanju svog prava (zahtjeva za kredit ili sadržaja ugovora o kreditu ili nametanjem neke druge dodatne obveze ili naknade). Neosnovano tuženik smatra da pravna shvaćanja iz predmetne odluke ne bi bila primjenjiva u konkretnom slučaju jer takav navod očito osniva na neslaganju s izloženim pravnim shvaćanjem.

25./ Prema ocjeni ovog suda, u konkretnom je slučaju razvidno da tuženik nije vodio računa o interesima potrošača. Naime, o spornoj se naknadi nije pojedinačno pregovaralo, potrošač očito nije imao mogućnost ne prihvatiti obvezu plaćanja naknade za odobrenje kredita, u samom ugovoru nije navedena visina ove naknade, već način njezina izračuna u postotku od ukupnog iznosa kredita, ne proizlaze razlozi na okolnost opravdanosti predmetne naknade u iskazanom postotku od ukupnog iznosa kredita niti je korisnik kredita bio informiran o razlozima koji bi opravdavali plaćanje te naknade. Korisnik kredita nije stoga mogao izvesti zaključak o svrsi navedene naknade jer u ugovoru nisu navedeni razlozi koji opravdavaju plaćanje te naknade (koje usluge i koji troškovi tu ulaze i u kojoj visini svaki od njih).

26./ Slijedom svega navedenog, na temelju opisanih utvrđenih okolnosti konkretnog slučaja, zaključak je ovog suda da je ugovorna odredba o naknadi za odobrenje kredita nepoštena ugovorna odredba, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i koja je prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (korisnika kredita), slijedom čega je ova odredba ništetna.

27./ S obzirom na to da je posljedica ništetnosti obveza ugovorne strane vratiti ono što je primila na ništetnom temelju, sukladno odredbi čl. 323. st. 1. u vezi s odredbom čl. 1111. st. 1. ZOO-a, utvrđeno je da tužitelju pripada pravo na isplatu utuženog iznosa. Kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a

inače od dana podnošenja zahtjeva, sukladno odredbi čl. 1115. ZOO-a. Tužitelju zatezne kamate na iznos povrat kojeg tužbom potražuje pripadaju, sukladno istaknutom zahtjevu, počevši od dana nakon dana izvršenog plaćanja.

28./ Neosnovano pri tome tuženik osporava zatraženi tijek zateznih kamata od dana stjecanja, jer je po shvaćanju ovog suda, imajući u vidu utvrđenje o ništetnosti odredbe o naknadi za odobrenje kredita kao nepoštene ugovorne odredbe, kojom je prouzročena značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, tuženik u konkretnom slučaju nepošteni stjecatelj bez osnove jer je morao znati da postupi suprotno Zakonu u zaštiti potrošača i Zakonu u obveznim odnosima, a posljedica kojeg postupanja je ništetnost predmetne ugovorne. Nisu stoga osnovani prigovori tuženika, kao nesavjesnog stjecatelja, vezani uz tijek zatezne kamate s obzirom na podnošenje zahtjeva za povrat stečenog bez osnove nakon većeg broja godina, jer je predmetna njegova obveza plaćanja zatezne kamate od stjecanja pripisana zakonom kao posljedica neosnovanog bogaćenja pa nije protivna načelu pravne sigurnosti.

29./ Stopa zateznih kamata određena je na temelju odredbe čl. 29. st. 2. ZOO-a za ostale odnose, jer tražbina ne proizlazi iz trgovačkog ugovora pa je u više traženom po ovoj osnovi tužiteljev zahtjev odbijen.

30./ U konkretnom slučaju, po ocjeni ovog suda, uzrok ništetnosti nije zabrana manjeg značenja pa se, neovisno i o činjenici da je ugovor u cijelosti ispunjen, ništetnost može isticati (čl. 326. ZOO-a). Zakonskim odredbama o zaštiti potrošača, na temelju kojih je ništetnost u konkretnom slučaju utvrđena, ne štiti se samo interes jedne ugovorne strane, već javni interes poštenog i ravnopravnog poslovanja i zaštite potrošača. Nema mjesta primjeni odredbe čl. 1112. st. 1. ZOO-a jer ne proizlazi da bi korisnik kredita plaćanje izvršio znajući da nije dužan platiti. Sukladno odredbi čl. 87. st. 2. Zakona o zaštiti potrošača, ništetnost nepoštene ugovorne odredbe u konkretnom slučaju ne povlači ništetnost ugovora, jer ugovor može opstati bez ništetne odredbe.

31./ U odnosu na prigovor zastare valja reći sljedeće. Tražbina po osnovi stečenog bez osnove na temelju ništetne odredbe zastarijeva u roku od 5 godina, sukladno odredbi čl. 225. ZOO-a, s obzirom da neki drugi rok zastare za tu tražbinu zakonom nije određen. Zastara, sukladno odredbi čl. 215. st. 1. ZOO-a, počinje teći prvog dana poslije dana kad je vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje, ako za pojedine slučajeve nije drugačije propisano. Međutim, u implementaciji pravnih shvaćanja izraženih u odlukama Europskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda Republike Hrvatske, prema pravnom shvaćanju sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske (Su-IV-47/2020 od 30. siječnja 2020.), zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, kao posljedica utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora.

32./ S obzirom da je tužitelj tek u ovoj parnici istaknuo zahtjev za utvrđenje ništetnosti ugovorne odredbe o naknadi za odobrenje kredita, to je prigovor zastare neosnovan.

33./ Konačno, pogrešno je shvaćanje da bi, s obzirom na izloženo pravno shvaćanje o početku tijeka zastare, tužiteljeva tražbina radi povrata stečenog bez osnove do pravomoćnog utvrđenja ništetnosti, ili eventualno podnošenja tužbe u ovoj pravnoj stvari, bila nedospjela. Naime, radi se o iznimci vezanoj uz početak tijeka zastare, utemeljenoj na prethodno izloženom pravnom shvaćanju, a tužiteljeva tražbina nastala je, i dospjela u konkretnom slučaju, danom tuženikovog neosnovanog stjecanja, a početak tijeka obveze plaćanja zatezne kamate ovisi o (ne)savjesnosti neosnovano obogaćenog (razlog iz odredbe čl. 1115. ZOO-a).

34./ Tužitelj je s tužbenim zahtjevom (u odnosu na glavni njegov dio) u cijelosti uspio u sporu pa mu je tuženik dužan naknaditi troškove izazvane vođenjem postupka, u skladu s odredbom čl. 154. st. 1. u vezi s odredbom čl. 155. ZPP-a.

35./ U odnosu na tuženikov prigovor suviše visoko naznačenoj vrijednosti predmeta spora u odnosu na zahtjev za utvrđenje ništetnosti valja navesti kako slijedi. Prije svega, pogrešno je, po ocjeni ovog suda, shvaćanje tuženika da ovaj zahtjev za utvrđenje ne bi bio od utjecaja na vrijednost predmeta spora smog toga što se u istom postupku zahtijeva i isplata neosnovano stečenog na temelju ništetne odredbe. Takav zaključak ne proizlazi iz odredaba ZPP-a kojima je propisan način određivanja vrijednosti predmeta spora kod objektivne kumulacije tužbenih zahtjeva (kao u konkretnom slučaju) odnosno u situacijama kada se tužbeni zahtjev ne odnosi na novčanu svotu (čl. 37. st. 1. i čl. 40. st. 1. ZPP-a). Sudska praksa na koju tuženik ukazuje (VSRH Revr-475/08-2 od 27. listopada 2008.) nije mjerodavna u konkretnom slučaju. Naime, radilo se o pravnom shvaćanju kojim se određivanjem vrijednosti predmeta spora nastojalo, u režimu u kojem je dopuštenost revizije ovisila o vrijednosti predmeta spora, omogućiti izjavljivanje ovog izvanrednog pravnog lijeka kada takvom izjavljivanju nije bilo mjesta. Po shvaćanju ovog suda, u situacijama kada je deklaratorni zahtjev istaknut uz zahtjev za činidbu, pa sve i da tako istaknuti deklaratorni zahtjev treba poslužiti za ocjenu osnovanosti, valja prihvatiti da i ovaj zahtjev ima određenu vrijednost. U konkretnom slučaju tim više, s obzirom da bi tužitelj deklaratorni zahtjev radi utvrđenja ništetnosti mogao istaknuti i samostalno, za što bi nedvojbeno imao pravni interes. Osim toga utvrđenje ništetnosti pojedine ugovorne odredbe kao u konkretnom slučaju deklaratornim utvrđenjem u izreci presude, a osobito imajući u vidu da se radi o ništetnoj odredbi iz potrošačkog ugovora, ima širi pravozaštitini cilj pa stoga ne služi isključivo radi ocjene osnovanosti zahtjeva za isplatu stečenog temeljem ove ništetne odredbe. Međutim, tužitelj je ipak suviše visoko odredio vrijednost predmeta spora u odnosu na zahtjev za utvrđenje ništetnosti, pa je, primjenom odredbe čl. 40. st. 3. ZPP-a, vrijednost predmeta spora u ovom dijelu sud odredio u visini iznosa plaćanje kojeg tužitelj tužbom potražuje (650,34 eur), ocjenjujući da je tako određena vrijednost primjerena okolnostima konkretnog slučaja. Pogrešno je shvaćanje tužitelja da bi vrijednost predmeta spora u ovom dijelu imala biti određena u iznosu od 1.327,22 eura, a prema odredbi čl. 19. Zakon o sudskim pristojbama ("Narodne novine" br. 118/18., 51/23.). Svrha citirane odredbe je obračun vrijednost predmeta spora radi naplate sudske pristojbe prilikom pokretanja postupka te ne dokida procesnu odredbu vezanu uz odmjeravanje vrijednosti kada se tužbeni zahtjev ne odnosi na novčanu svotu iz čl. 40. ZPP-a. Po ocjeni ovog suda, s obzirom da tužitelj zahtjeva utvrđenje ništetnosti i povrat plaćenog na temelju ništetne odredbe, za ocjenu vrijednosti predmeta spora u odnosu na zahtjev za utvrđenje mjerodavna je, u konkretnom slučaju, upravo vrijednost koja se, kao posljedica utvrđenja ništetnosti, potražuje radi plaćanja. Pri tome, uz na ovaj način određenu ukupnu vrijednost

predmeta spora (1.300,68 eur), odvjetnički troškovi zastupanja uz primjenu mjerodavne odvjetničke tarife ostaju u jednom od nižih tarifnih razreda (75 bodova), ali koji tarifni razred pri tome, po ocjeni ovog suda, odgovara složenosti i značaju predmeta spora.

36./ Tužitelju je, prema vrijednosti predmeta spora (u iznosu od 1.300,68 eur) i odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj 138/23, dalje Tarifa), priznat trošak odvjetničkog zastupanja za:

- sastav tužbe (T.br. 7/1 Tarife) iznosu od 150,00 eur,
 - zastupanje na ročištu 23. ožujka 2026. (T.br. 9/1 Tarife), u iznosu od 150,00 eur,
 - zastupanje na ročištu za objavu presude (T.br. 9/3 Tarife), 75,00 eur,
- dakle ukupno 375,00 eur, koji iznos valja uvećati za pripadajući porez (T.br. 46. Tarife), što ukupno iznosi 468,75 eur.

37./ Nadalje, tužitelju je, u skladu s odredbama Zakona o sudskim pristojbama i Uredbe o Tarifi sudskih pristojbi ("Narodne novine" broj 37/23.) priznata naknada troška plaćene sudske pristojbe za tužbu, u iznosu od 26,54 eur, kao i trošak sudske pristojbe na presudu u iznosu od 53,09 eur, dakle sve prema utvrđenoj vrijednosti predmeta spora (razlog iz odredbe čl. 156. st. 1. ZPP-a). Trošak za sastav podneska kojim je, prije pokretanja predmetnog postupka, punomoćnik od tuženika, navodeći da zastupa korisnika kredita, zatražio dostavu dokumentacije nije priznat jer se, po ocjeni ovog suda, ne radi o trošku potrebnom za vođenje ove parnice u smislu odredbe čl. 155. st. 1. ZPP-a. Osim toga, s obzirom da se odvjetnik nije obraćao kao punomoćnik tužitelja, već korisnika, ne radi se o trošku na koji bi tužitelj imao pravo.

38./ Dakle, sveukupno je tužitelju dosuđena naknada parničnog troška u iznosu od 548,38 eur, dok je u više zatraženom, za iznos od 271,84 eur, njegov zahtjev odbijen kao neosnovan.

39./ Odluka o zateznim kamatama na dosuđene troškove postupka osniva se na odredbi čl. 151. st. 3. ZPP-a te se kamate obračunavaju počevši od donošenje ove presude do isplate, po stopi utvrđenoj na temelju odredbe čl. 29. st. 2. ZOO-a za ostale odnose, dok neosnovano tužitelj zatezne kamate i u ovom dijelu potražuje po višoj stopi.

40./ Slijedom svega navedenog, odlučeno je kao u izreci presude.

U Zagrebu 28. travnja 2026.

Sutkinja:
Tina Šimović

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka može podnijeti žalbu Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske u roku od 15 dana od dana kada se smatra da joj je dostava presude obavljena (za stranku koja je bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje), odnosno u roku od 15 dana po primitku presude (za stranku koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje), a podnosi se putem ovog suda.

Broj zapisa: **9-30887-47a3f**

Kontrolni broj: **0b5f0-b4417-944db**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=TINA ŠIMOVIĆ, L=ZAGREB, O=TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>



unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.